

**UCHWAŁA NR XXII/121/25
RADY GMINY BIAŁA**

z dnia 30 grudnia 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2025 r. poz. 1153, 1436) i art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwała się, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się z petycją dotyczącą aktualizacji prawa miejscowego w zakresie uchwał w sprawie pomników przyrody poprzez dostosowanie ich treści do aktualnych przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz utworzeniu raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych corocznie lub raz na dwa lata z dnia 29 października 2025 roku oraz stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Biała, petycja została rozpatrzona w następujący sposób:

- 1) uznaje się, że petycja jest zasadna w zakresie aktualizacji prawa miejscowego uchwał dotyczących pomników przyrody;
- 2) uznaje się, że petycja jest bezzasadna w zakresie corocznego lub raz na dwa lata raportowania Radzie Gminy Biała stanu zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Biała do poinformowania wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Biała

Zbigniew Kupski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) rada gminy rozpatruje skargi na działalność wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

W dniu 29 października 2025 r. do Urzędu Gminy Biała wpłynęła petycja skierowana do Rady Gminy, od _____, która dotyczy podjęcia uchwały w sprawie pomników przyrody. Podmiot wnoszący petycję wnosi o aktualizację prawa miejscowego w zakresie uchwał w sprawie pomników przyrody poprzez dostosowanie ich treści do aktualnej ustawy o ochronie przyrody oraz utworzenia raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych corocznie lub raz na dwa lata.

Petycja była przedmiotem obrad Komisji Skarg Wniosków i Petycji w dniu 9 grudnia 2025 roku. Rada Gminy Biała, po zapoznaniu się z opinią Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w części pierwszej petycji – uznaje ją za uzasadnioną, a w drugiej części petycji – uznaje ją za nieuzasadnioną.

Pomniki przyrody istniejące na terenie naszej gminy zostały ustanowione rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. (17 pomników), rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998 r. (1 pomnik) i wykazane w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Pomniki te zostały utworzone przez organy, których już nie ma lub nie posiadają kompetencji do zarządzania pomnikami przyrody albo też w akcie ustanawiającym pomnik przyrody nie wskazano sprawującego nadzór. Jest to przyczyna i powód nieporozumień np. w zakresie określenia zarządzającego. Ponadto istnieje niezgodność w tym zakresie pomiędzy ustawami, a uchwałami ustanawiającymi pomniki przyrody.

Aktualnie na terenie gminy Biała rośnie 6 pomników przyrody, w tym jeden pomnik wieloobiektowy składający się z 4 drzew różnogatunkowych, w parku wiejskim w Naramicach, 1 pomnik przyrody na terenie przykościelnym w Łyskornii oraz 2 pomniki przyrody w parku wiejskim w Kopydłowie. Zniesienia form ochrony dla pomników przyrody dokonywała Rada Gminy Biała z powodu utraty wartości przyrodniczych z powodu zniszczenia drzewa i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego. Pomniki przyrody są materialnym dziedzictwem przyrodniczym naszego kraju i zasługują na szczególną ochronę. W tym celu ważne jest skonkretyzowanie podmiotu odpowiedzialnego za nadzór nad nimi. Nadzorujący nie może być podmiotem domyślnym lecz istniejącym, łatwym do zidentyfikowania.

Utworzenie raportu, którego żąda Wnoszący petycję, jest nieuzasadnione ze względu na wysokość kosztów finansowych z tym związanych. Coroczne zamawianie specjalistycznych ekspertyz dotyczących stanu zdrowotnego wszystkich pomników przyrody, bez prawnego obowiązku oraz bez rzeczywistej potrzeby wynikającej ze stanu faktycznego, generowałoby istotne i nieuzasadnione wydatki z budżetu Gminy, co stałoby w sprzeczności z zasadami gospodarki finansami publicznymi. W przypadku zaistnienia realnej potrzeby przeprowadzenia szczegółowych ekspertyz – np. w przypadku zauważenia oznak choroby drzewa lub zagrożenia bezpieczeństwa –

takie działania mogą być podejmowane doraźnie i celowo. Wdrożenie obowiązku corocznego przedstawiania Radzie Gminy raportu obejmującego pełną, ekspercką ocenę wszystkich pomników przyrody, prowadziłoby do nieproporcjonalnego obciążenia budżetu Gminy w stosunku do realnych korzyści, jakie miałyby przynieść taki raport.

W aktualnym porządku prawnym nie ma przepisu, który nakłada obowiązek raportowania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego stanu pomników przyrody.